

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

MILINDAPAÑHAPĀḶI

&

MILINDA VẤN ĐẠO

4. SABBAÑÑUTAÑÑĀNAVAGGO

1. IDDHĪYĀ KAMMAVIPĀKA BALAVATARAPAÑHO

1. “Bhante nāgasena bhāsitampeṭaṃ bhagavatā: ‘**Etadaggaṃ bhikkhave mama sāvakaṇaṃ bhikkhūnaṃ iddhiṃantaṇaṃ yadidaṃ mahāmogallāno**’ti. Puna ca kira so laḡuḡehi pariṭoṭhito bhinnasīso saṅcuṇṇitaṭṭhimaṃsadhamanimajjāparigatto¹ parinibbuto ’ti. Yaḡi bhante nāgasena therō mahāmogallāno iddhiyā koṭṭiṃ gaṭo, tena hi ’laḡuḡehi pariṭoṭhito parinibbuto ’ti yaṃ vacanaṃ taṃ micchā. Yaḡi laḡuḡehi pariṭoṭhito parinibbuto, tena hi ’iddhiyā koṭṭiṃ gaṭo ’ti taṃpi vacanaṃ micchā. Kiṃ na samatṭho iddhiyā attano upaḡhātaṃ apanayitūṃ, sadevakassapi lokassa paṭisaraṇaṃ bhavitūṃ?² Ayampi ubhatokoṭṭiko paṅho taṃvānupatto. So tayā nibbāhitabbo ”ti.

2. “Bhāsitampeṭaṃ mahārāja bhagavatā: ‘Etadaggaṃ bhikkhave mama sāvakaṇaṃ bhikkhūnaṃ iddhiṃantaṇaṃ yadidaṃ mahāmogallāno ’ti. Āyasmā ca mahāmogallāno laḡuḡahato parinibbuto. Taṅca paṇa kammaḡhiggahītenā ”ti.

“Nanu bhante nāgasena iddhiṃato iddhiṃvisayo ’pi kammaṃvipāko ’pi dve acintiyā? Acintiyena acintiyaṃ apanayitabbaṃ. Yaṭhā nāma bhante keci phalakāmā kapitṭhena kapitṭhaṃ poṭhenti, ambena ambaṃ poṭhenti, evameva kho bhante nāgasena acintiyena acintiyaṃ poṭhayitvā apanetabban ’ti. Acintiyānampi mahārāja ekaṃ adhiṃattaṃ balavataṃ.

Yaṭhā mahārāja mahiyā rājāno honti samajaccā. Samajaccānampi teṣaṃ eko sabbe abhiḡbhavitvā āṇaṃ pavatteti. Evameva kho mahārāja teṣaṃ acintiyānaṃ kammaṃvipāko yeva adhiṃatto balavataṃ. Kammaṃvipāko yeva sabbe abhiḡbhaviya āṇaṃ pavatteti. Kammaḡhiggahitassa avasesā kiriyā okāsaṃ na labhanti.

Idha paṇa mahārāja koci puriso kismicideva pakaraṇe aparajjhati na tassa mātā vā pitā vā bhaginibhātaro vā sakhisahāyakā vā taṃ tāyanti, aṭha kho rājā eva tatṭha abhiḡbhaviya āṇaṃ pavatteti. Kiṃ tatṭha kāraṇaṃ? Aparādhikatā. Evameva kho mahārāja teṣaṃ acintiyānaṃ kammaṃvipāke yeva adhiṃatto balavataṃ. Kammaṃvipāko yeva sabbe abhiḡbhaviya āṇaṃ pavatteti. Kammaḡhiggahitassa avasesā kiriyā okāsaṃ na labhanti.

¹ saṅcuṇṇitaṭṭhimaṃsadhamanichinnaparigatto - Ma;
saṅcuṇṇitaṭṭhi maṃsa-dhamani-majja-parikatto - PTS;
dhamanichinnaparigāṭṭe, dhamanimajjāpakanto - Sīmu.

² bhavitūṃ arahoti - Ma, PTS, Sīmu.

4. PHẨM VỀ TRÍ TOÀN TRI:

1. CÂU HỎI VỀ QUẢ THÀNH TỰU CỦA NGHIỆP CÓ NĂNG LỰC LỚN HƠN THÂN THÔNG:

1. “Thưa ngài Nāgasena, điều này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến: **‘Này các tỳ khưu, vị đứng đầu trong số các tỳ khưu đệ tử có thân thông của Ta tức là Mahāmoggallāna.’** Và thêm nữa, nghe nói vị ấy bị đánh bằng những cây gậy, có đầu bị vỡ, xương thịt gân bị nghiền nát thành bột, và toàn thân bị chặt đứt, rồi viên tịch Niết Bàn. Thưa ngài Nāgasena, nếu vị trưởng lão Mahāmoggallāna đã đạt đến tột đỉnh của thân thông, như thế thì lời nói rằng: ‘Bị đánh bằng những cây gậy rồi viên tịch Niết Bàn’ là sai trái. Nếu bị đánh bằng những cây gậy rồi viên tịch Niết Bàn, như thế thì lời nói rằng: ‘Đã đạt đến tột đỉnh của thân thông’ cũng là sai trái. Có phải vị ấy không có khả năng về thân thông để tránh né việc chết chóc của mình, để trở thành đối tượng nương nhờ của thế gian luôn cả chư Thiên? Câu hỏi này cũng có cả hai khía cạnh, được dành cho ngài. Nó nên được giải quyết bởi ngài.”

2. “Tâu đại vương, điều này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến: ‘Này các tỳ khưu, vị đứng đầu trong số các tỳ khưu đệ tử có thân thông của Ta tức là Mahāmoggallāna.’ Và đại đức Mahāmoggallāna đã bị đánh bằng gậy rồi viên tịch Niết Bàn. Tuy nhiên, điều ấy là do đã bị chế ngự bởi nghiệp.”

“Thưa ngài Nāgasena, thế không phải lãnh vực của thân thông đối với người có thân thông và quả thành tựu của nghiệp là hai điều không thể nghĩ bàn hay sao? Và có thể tránh né việc không thể nghĩ bàn (này) bằng việc không thể nghĩ bàn (khác)? Thưa ngài, giống như những ai mong muốn trái cây thì chọi thẳng trái táo rừng bằng trái táo rừng, chọi thẳng trái xoài bằng trái xoài, thưa ngài Nāgasena, tương tự y như thế sau khi đối chọi việc không thể nghĩ bàn (này) bằng việc không thể nghĩ bàn (khác) thì có thể tránh né được.”

“Tâu đại vương, tuy nhiên trong hai điều không thể nghĩ bàn thì một điều là trội hơn, có năng lực lớn hơn. Tâu đại vương, giống như các vị vua ở trên trái đất là tương đương về dòng dõi. Tuy nhiên trong số các vị tương đương về dòng dõi ấy, có một vị thống trị tất cả và thể hiện quyền hành. Tâu đại vương, tương tự y như thế trong số các điều không thể nghĩ bàn ấy, thì chính quả thành tựu của nghiệp là trội hơn, có năng lực lớn hơn. Chính quả thành tựu của nghiệp thống trị tất cả và thể hiện quyền hành. Đối với người đã bị chế ngự bởi nghiệp, các hành động còn lại không đạt được cơ hội.

Tâu đại vương, hơn nữa trong trường hợp một người nam vi phạm một sự việc nào đó, thì người mẹ, hoặc người cha, hoặc anh chị em, hoặc bạn bè thân hữu của người ấy không bảo vệ được anh ta, khi ấy chính đức vua thống trị ở nơi ấy và thể hiện quyền hành. Trong trường hợp ấy cái gì là nguyên nhân? Do tình trạng vi phạm tội. Tâu đại vương, tương tự y như thế trong số các điều không thể nghĩ bàn ấy, thì chính quả thành tựu của nghiệp là trội hơn, có năng lực lớn hơn. Chính quả thành tựu của nghiệp thống trị tất cả và thể hiện quyền hành. Đối với người đã bị chế ngự bởi nghiệp, các hành động còn lại không đạt được cơ hội.

Yathā vā pana mahārāja mahiyā davadāhe samuṭṭhite ghaṭasahassampi udakaṃ na sakkoti nibbāpetuṃ. Atha kho aggi yeva tattha abhibhaviya āṇaṃ pavatteti. Kiṃ tattha kāraṇaṃ? Balavato tejassa. Evameva kho mahārāja tesāṃ acintiyānaṃ kammavipākaṃ yeva adhimattaṃ balavataraṃ. Kamma-vipākaṃ yeva sabbe abhibhaviya āṇaṃ pavatteti. Kammādhiggahitassa avasesā kiriyā okāsaṃ na labhanti. Tasmā mahārāja āyasmato mahāmoggallānassa kammādhiggahitassa laguḷehi pothiyamānassa iddhiyā samannāhāro nāhosī ”ti.

“Sādhu bhante nāgasena! Evametaṃ tathā sampaṭicchāmī ”ti.

Iddhikammavipākapañho paṭhamo.

Tâu đại vương, hoặc giả khi đám lửa rừng đã phát khởi ở trái đất thì cho dầu một ngàn lu nước cũng không thể nào dập tắt. Khi ấy, chính ngọn lửa thống trị ở nơi ấy và thể hiện quyền hành. Trong trường hợp ấy cái gì là nguyên nhân? Là do sức mạnh của ngọn lửa. Tâu đại vương, tương tự y như thế trong số các điều không thể nghĩ bàn ấy, thì chính quả thành tựu của nghiệp là trội hơn, có năng lực lớn hơn. Chính quả thành tựu của nghiệp thống trị tất cả và thể hiện quyền hành. Đối với người đã bị chế ngự bởi nghiệp, các hành động còn lại không đạt được cơ hội. Tâu đại vương, do đó đại đức Mahāmoggallāna là đã bị chế ngự bởi nghiệp, trong khi đang bị đánh bằng những cây gậy đã không có được sự gom tụ lại của thần thông.”

“Thưa ngài Nāgasena, tốt lắm! Trẫm chấp nhận điều này đúng theo như vậy.”

Câu hỏi về thần thông và quả thành tựu của nghiệp là thứ nhất.
